

**memo aan de
gemeenteraad**

Aan de gemeenteraad
onderwerp Jaarwisseling 2025 – 2026

Van het college van burgemeester en wethouders
Datum 28 oktober 2025
Dossiernummer 1548931

Memo

Voor de jaarwisseling 2026 – 2027 zal de Wet veilige jaarwisseling in werking zijn getreden. Hierdoor wordt er een landelijk verbod op het afsteken van consumentenvuurwerk van kracht. Voorafgaand aan dit landelijk verbod is er nog de komende jaarwisseling 2025 - 2026. Over komende jaarwisseling informeert het college de raad door middel van deze memo.

Inleiding

De raad heeft in de loop der jaren een aantal moties aangenomen die de strekking hadden om de overlast van vuurwerk en het geweld tegen hulpverleners met de jaarwisseling terug te dringen door te komen tot een vuurwerkvrij Gouda. Het betreft de volgende moties:

1. meerjarenplan vuurwerkvrij van 19 oktober 2022
2. oproep vuurwerkverbod van 13 maart 2024
3. opmaat naar een vuurwerkvrij Gouda van 13 maart 2024

Recente ontwikkelingen

Vanaf de jaarwisseling 2024 – 2025 zijn er twee ontwikkelingen geweest die mede bepalend zijn voor het beleid ten aanzien van het afsteken van consumentenvuurwerk in Gouda;

- de gemeente Gouda heeft zich op 14 februari 2025 aangesloten bij het landelijk Vuurwerkmanifest. Dit landelijk Vuurwerkmanifest is een manifest van artsen, brandweer, politie en een groot aantal gemeenten met als doel om de Tweede Kamer te bewegen tot een verbod op consumentenvuurwerk en de overstap naar professionele vuurwerkshows;
- De Tweede Kamer heeft op 8 april 2025 het initiatiefwetsvoorstel Wet veilige jaarwisseling aangenomen, zij het dat het verbod op consumentenvuurwerk op zijn vroegst zal gelden vanaf de jaarwisseling 2026 – 2027. Op 1 juli 2025 heeft de Eerste Kamer met dit wetsvoorstel ingestemd.

Maar met het instellen van een landelijk vuurwerkverbod zijn we er nog niet. Het daadwerkelijk vuurwerkvrij vieren van de jaarwisseling vraagt om een cultuurverandering waarbij de jaarwisseling niet langer meer wordt geassocieerd met het zelf afsteken van vuurwerk.

Jaarwisseling 2025 – 2026, opmaat naar een vuurwerkvrije viering**Aangewezen vuurwerkvrije zones**

De gemeente Gouda kent al 19 aangewezen vuurwerkvrije zones. Deze zones zijn aangewezen door het college, en hebben tot doel het beschermen van mens, dier en milieu tegen overlast van vuurwerk.

Als opmaat naar het landelijk verbod op consumentenvuurwerk en daarmee een vuurwerkvrij Gouda is het college voornemens naast de al aangewezen vuurwerkvrije zones, vanuit erfgoedperspectief en -risico op schade, de binnenstad van Gouda voor de jaarwisseling 2025 – 2026 als vuurwerkvrije zone aan te wijzen. Het betreft het gebied dat wordt omsloten door de Blekerssingel, de Fluwelensingel, de Hollandsche IJssel, de Turfsingel en de Kattensingel.

Hoewel er, buiten besloten feesten, in de horeca van de binnenstad binnen het tijdvak waarop het vuurwerkverbod van toepassing is (tussen 31 december 18.00 uur en 1 januari 02.00 uur) weinig activiteit is, zullen de horecaondernemers tijdig worden geïnformeerd over het instellen van een vuurwerkvrije binnenstad door middel van een brief. Ook zal er zorg worden besteed aan communicatie met de bewoners en de overige ondernemers van de binnenstad middels een brief. Tevens zal in er een persbericht aandacht worden geschonken aan het instellen van een vuurwerkvrije binnenstad.

Vrijwillig vuurwerkvrije zones

Naast aangewezen vuurwerkvrije zones kent Gouda de vrijwillige vuurwerkvrije zones. Vrijwillig vuurwerkvrije zones worden niet door het college aangewezen, maar het zijn de bewoners van een bepaald gebied/straat die bij de gemeente een verzoek doen om een gebied als vrijwillige vuurwerkvrije zone aan te merken. In een dergelijke vuurwerkvrije zone wordt middels door de gemeente geplaatste bebording aangegeven dat het gebied vuurwerkvrij betreft. Bewoners in het betreffende gebied zijn zelf verantwoordelijk voor het vuurwerkvrij houden van de zone. Tijdens de jaarwisseling 2024-2025 is op verzoek van de vereniging van Goudse molenaars, hoewel de aanvraag niet geheel voldeed aan de voorwaarden, een vrijwillig vuurwerkvrije zone ingesteld rond twee molens in Gouda, omdat het historische panden met een rieten kap betrof.

Naast de aangewezen vuurwerkvrije zones zal voor de komende jaarwisseling het aanvragen van een vrijwillig vuurwerkvrije zone mogelijk blijven en worden gestimuleerd. Vanaf 2 oktober 2025 is het al mogelijk via de website van de gemeente een vrijwillig vuurwerkvrije zone aan te vragen. Net als voor de jaarwisseling 2024-2025 zal er middels (social) media over deze mogelijkheid worden gecommuniceerd. Mogelijk is er, met het oog op het komende landelijk verbod op consumentenvuurwerk, meer belangstelling dan voorgaande jaren voor een vrijwillig vuurwerkvrije zone.

Alternatieven

De gemeente Gouda zet in op een cultuurverandering door bewustwording over de nadelige gevolgen van vuurwerk te vergroten. Bijvoorbeeld door aandacht in de media en op social media. Ook juicht het college nieuwe manieren om de jaarwisseling te vieren toe, zoals mogelijke initiatieven vanuit de Goudse inwoners of ondernemers om als alternatief voor het afsteken van vuurwerk een feest te organiseren. Een alternatief evenement of buurtfeesten kunnen het draagvlak voor een vuurwerkverbod vergroten en daarmee bijdragen aan de cultuurverandering.

Dit jaar zal er geen centrale vuurwerk- of lasershow worden georganiseerd. Het college gaat graag met uw raad in gesprek over eventuele evenementen voor de jaarwisseling 2026 – 2027. Daarvoor is op dit moment geen geld beschikbaar.

Elk jaar wordt er, samen met de hulpdiensten en Cyclus, een operationeel draaiboek jaarwisseling samengesteld. Dit operationeel draaiboek wordt vastgesteld door de driehoek.

Hieronder worden de uitgangspunten genoemd waar het gaat om de inzet van Toezicht en Handhaving rond de jaarwisseling.

Toezicht en Handhaving

Inzet Toezicht en Handhaving richting de jaarwisseling en op oudejaarsdag

Ook richting de jaarwisseling is Toezicht en Handhaving actief in de voorbereiding om de jaarwisseling zo veilig mogelijk te laten verlopen en overlast tegen te gaan. Dit gebeurt onder andere door te controleren op voertuigwrakken, voertuigen die open staan, op te treden tegen vuurwerkoverlast door consumentenvuurwerk (afsteken buiten toegestane tijden) en bij het aantreffen van illegaal of professioneel vuurwerk, wordt politie ter plaatse gevraagd voor de afhandeling. Richting de jaarwisseling hebben de handhavers een preventieve rol, maar treden waar nodig en mogelijk adequaat op tegen overtredingen. Bij het aantreffen van minderjarigen waardoor vuurwerk wordt afgestoken, hebben de handhavers de mogelijkheid om een doorverwijzing naar Bureau Halt te maken. Dit gebeurt altijd in goedkeuring van de ouders dan wel verzorgers en akkoord vanuit de overtreder(s) zelf. De doorverwijzing biedt een mogelijkheid te straffen met een lerende factor, waarmee de boete voor het afsteken komt te vervallen.

Op oudejaarsdag zijn de handhavers vooral op pad om te signaleren of sprake is van situaties die eventueel kunnen leiden tot brandgevaar, zoals afval en objecten tegen gevels van gebouwen en niet-afgedekte containers. Naast de taak om afval en andere risicovolle objecten in de openbare ruimte te minimaliseren, vervult Toezicht en Handhaving een rol in het tegen van vuurwerkoverlast. Het afsteken van consumentenvuurwerk is op 31 december vanaf 18:00 uur toegestaan. Voor die tijd kan er waar mogelijk (bij excessen) verbaliserend worden opgetreden, waarbij actief rekening wordt gehouden met de gevaarstelling voor de handhavers. De ervaring leert echter dat de pakkans laag is. Door actief en zichtbaar in het straatbeeld aanwezig te zijn, heeft de inzet ook een preventieve werking. De handhavers nemen daarnaast vanuit preventieve werking de vuurwerkvrije zones actief en zichtbaar mee in de surveillance, en treden ook hier waar mogelijk verbaliserend op.

Inzet Toezicht en Handhaving in nachtelijke uren

Dit jaar zal Toezicht en Handhaving ook aanwezig zijn in de nacht van de jaarwisseling (18:00 – 2:30 uur). Handhavers hebben een signalerende, preventieve en faciliterende rol. Zij fungeren in de avond/nacht vooral als extra ogen en oren. Zij worden niet belast met handhaving op openbare orde of repressieve taken waarvoor ze onvoldoende zijn toegerust. Ingrijpen bij groepen, escalaties of vuurwerkoverlast geschiedt alleen via de politie. De veiligheid van de handhavers staat voorop. Daarom zijn er afspraken gemaakt met de politie over een gezamenlijke briefing alsook directe back-up van de politie in geval van calamiteiten. Ook is er oog voor eventuele nazorg bij incidenten.

Communicatie meldmogelijkheden

Om zoveel mogelijk illegaal vuurwerk (en na het inwerkingtreden van de Wet veilige jaarwisseling consumentenvuurwerk in zijn algemeenheid), en overlastgevers op te sporen, zijn meldingen van groot belang. Zowel politie en gemeente zullen daarom over meldmogelijkheden met betrekking tot illegaal vuurwerk en overlast communiceren.

In de communicatie over de meldmogelijkheden wordt ook geïnformeerd over wat gemeente en politie doen met de melding, om te voorkomen dat inwoners het gevoel hebben dat er niks met hun melding wordt gedaan.